

Näringslivs- och etableringsenheten

Handläggare: Gustav Broms
Titel: Landsbygds- och skärgårdsutvecklare
E-post: gustav.broms@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsen

Utredning av systemet för båttömningsstationer i Norrtälje kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna rapporteringsunderlaget och anser att uppdraget är slutfört i samband med utredningen.

Sammanfattning

I kommunstyrelsens verksamhetsplan för år 2024 har näringslivs- och etableringsenheten uppdraget att utreda hur servicen av båttömningsstationer i skärgården ska utvecklas och kundvänliga system för till exempel lokalisering och funktionalitet ska kunna tas fram.

En sådan utredning har genomförts och lämnas nu in. I utredningen undersöks och analyseras därför funktionaliteten, servicen och tillgängligheten hos båttömningsstationerna i Norrtälje kommuns skärgård och hur de kan utvecklas för att möta båtägarnas behov och förbättra miljön.

Ärendet

Som en del av utredningens syfte beskrivs lagkrav, roller och ansvarsförhållanden som berör båttömningsystemet i Norrtälje kommun.

En redogörelse ges också av vilka slags stationer som finns och hur finansieringen kring dem ser ut samt vilka avvägningar för investeringar som bör göras. Vidare förs diskussioner om stationernas lokalisering och förslag på platser där installation av ytterligare anläggningar kan övervägas. När det gäller kommunens stationer undersöks hur ansvaret och driften av dem fungerar och hur organiseringen kring dessa kan utvecklas.

Båttömningsstationernas service, funktionalitet och tillgänglighet analyseras med hänsyn till olika typer av brister, fel och problem, men också vilka åtgärder som kan motverka och förebygga problemen. En annan del handlar om hur information förmedlas till fritidsbåtsägarna om stationernas användning och utbud, inklusive vilka kommunikationsmedel som finns tillgängliga och hur kommunikationsinsatser kan utvecklas.

När det gäller utredningens slutsatser framhålls behov av att förbättra driftsäkerheten och underhållet åtminstone för en del av båttömningsstationerna i kommunen. Det är också angeläget att tydliggöra roller och ansvar samt utveckla tillgängligheten med hjälp av kommunikation, men också platsspecifika och tekniska lösningar, för fritidsbåtsägarna.

Flera av stationerna får driftstopp vid ett eller flera tillfällen under båtsäsongen och uppfyller inte alltid båtägarnas förväntan på enkel och effektiv tömning. De ekonomiska medel som

krävs för att säkerställa optimal funktionalitet och tillgänglighet gällande sugtömningsstationerna är ofta begränsade för fritidsbåtshamnens företrädare.

Det kan begränsa nödvändiga investeringar och uppgraderingar för underhållet och utvecklingen av båtömningsstationerna. För att möjliggöra ett hållbart och effektivt båtömningsystem som tillgodoser fritidsbåtsägarnas behov är det viktigt att överväga alternativa finansieringsmodeller och gemensam organisering kring kritiska resurser.

Även i kommunens fall som ägare är det relevant att se över vilken nivå av skötsel, service och investeringsgrad nuvarande ekonomi räcker till och om finansieringen och organiseringen för detta bör ändras. Det kan finnas skäl att se över om nuvarande avvägning mellan förväntad kvalitet på båtömningsstationernas funktionalitet och service motsvarar de avsatta resurserna, eller ifall en annan bedömning bör göras.

För att främja en hållbar båtutrustning och förbättra miljön i skärgården är det avgörande att säkerställa funktionella båtömningsstationer som är enkla att använda, har rätt placering och hanteras effektivt. Ur det perspektivet är goda relationer och samverkan viktigt mellan strategiskt ansvarig förvaltning på kommunen, Norrtälje Vatten och Avfall AB (NVAA), miljö- och hälsoskyddsmyndigheten, båtklubbar och gästhamnar.

Det finns skäl att stärka relationerna och utveckla organiseringen kring båtömningsstationernas för att stödja parterna i deras roll och ansvar, men också tillgodose gemensamma intressen för service, funktionalitet och tillgänglighet inom avfallshanteringssystemet för fritidsbåtarna.

Ärendets beredning

Utredningens innehåll har samberetts med företrädare för NVAA samt miljö- och hälsoskyddsmyndigheten på kommunen, men också icke-kommunala ägare till ömningsstationerna i kommunen, såsom gästhamnar och båtklubbar. Andra aktörer som har varit involverade är representanter för Haninge kommun, Roslagens Båtförbund och Stridsholmen.

De nämnda aktörerna har olika roller, ansvar och erfarenheter inom systemet för båtömningsstationer. Kontakten och dialogen med dem har gett upphov till information som bearbetats och utgjort viktiga underlag i utredningen.

Till exempel har de förmedlat hur olika delar av systemet fungerar, vad som fungerar bra och vilka eventuella problem, utmaningar och brister som finns med båtömningsstationerna. De har också gett förslag på vad som kan påverka fritidsbåtsägarnas användning av ömningsstationerna och fritidsbåtshamnens motivation att tillhandahålla tjänsten på ett ändamålsenligt sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen får inga direkta ekonomiska konsekvenser och risker. Åtgärdsförslag ges av hur båtömningsstationernas service, funktionalitet och tillgänglighet kan utvecklas, såväl sådana som ägs av kommunen som andra aktörer. Det handlar om förslag till nya platser där ömningsstationer kan etableras, användning av tekniska lösningar och organisationsutveckling.

Förslagen inbegriper också samordning och utveckling av vissa tjänster och funktioner inom avfallshanteringssystemet för fritidsbåtar och investeringar som möjliggör stabil finansiering för fritidsbåtshamnar med ömningsstationer.

Konsekvenser för barn

Utredningen medför inga konsekvenser för barn.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Utredningen har beaktat skärgårdsperspektiv genom användning av vetenskaplig kunskap som beskriver miljöförhållanden i Östersjön, men också hur systemet för båttömningsstationer fungerar i Norrtälje kommun och andra delar av länet.

När det gäller villkoren för båttömningsstationernas funktionalitet, service och tillgänglighet har hänsyn tagits till villkor i skärgården, såsom avstånd, fritidsbåtsägares rörelsemönster, besöksnäringens utveckling och förekomst av samhällstjänster som påverkar fritidsbåtshamnarna och fritidsbåtsägarna.

Platsbaserad kunskap har också inkluderats genom intervjuer med aktörer som äger och driver båttömningsstationer i kommunens skärgård. Information har därmed inhämtats och framställts om hur villkor på specifika platser påverkar möjligheten att tillhandahålla service i form av båttömningsstationer.

Utredningens resultat kan leda till utveckling av skärgårdsområden med hänsyn till miljömässig och ekonomisk hållbarhet, eftersom förslag ges på förbättringar som kan ske inom systemet för båttömningsstationer och möjligheten att besöka och röra sig i skärgården med fritidsbåt på ett hållbart sätt, vilket är av intresse för besöksnäringen, miljöhänsyn och målsättningar om en levande skärgård.

Problembeskrivningar och åtgärdsförslag har gjorts med hänsyn till villkor och insatser som är anpassade efter de särskilda förutsättningarna i skärgårdsområden, exempelvis vilka förutsättningar som finns att sköta och underhålla båttömningsstationerna och tillgängligheten för fritidsbåtsägarna att använda dem. Ur det perspektiv har olika aktörer förmedlat värdefull kunskap, såväl företrädare för kommunala bolag, kommunen, föreningar och företag.

Utredningen har utförts på näringslivs- och etableringsenheten och avstämningar gjorts med medarbetare på enheten.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Benjamin Råd Vaher
Näringslivs- och etableringschef
Näringslivs- och etableringsenheten

Bilaga

Bilaga 1 – Utredning av systemet för båttömningsstationer i Norrtälje kommun

Beslut skickas till

Handläggare
Miljö- och hälsoskydds-enheten
Norrtälje Vatten och Avfall
Ekonomiavdelningen